

ZAKONSKA REGULATIVA U POSLOVANJU MALIH POLJOPRIVREDNIKA

mr. sc. MILJENKA CUTVARIĆ
urednica savjetnica, HZRIFD
mcutvaric@rif.hr
Poreč, 10. prosinac 2021.

Teme:

- Zakonski okvir
- Porezne obveze
- Obveze doprinosa
- Prodaja vlastitih poljoprivrednih proizvoda
- Djelatnost ugostiteljstva i turizma

Propisi koji uređuju poslovanje malih poljoprivrednika

- **Temeljni propisi:**

- Zakon o poljoprivredi, NN 118/18., 42/20., 127/20. i 52/21.
- Zakon o obiteljskom poljoprivrednom gospodarstvu, NN 29/18. i 32/19.
 - Pravilnik o upisniku OPG-a, NN 62/19.
 - Pravilnik o upisniku poljoprivrednika, NN 62/19.

- **Porezni propisi**

- Zakon o porezu na dohodak, NN 115/16. – 138/20.
- Zakon o porezu na dobit, NN 177/04. -138/20.
- Zakon o porezu na dodanu vrijednost, NN 73/13. – 138/20.
- Zakon o doprinosima, NN 84/08. – 106/18.

- Provedbeni propisi - Pravilnici....

- **Ostali propisi:**

- Zakon o ugostiteljskoj djelatnosti, NN 85/15. – 126/21.
- Zakon o pružanju usluga u turizmu, NN 130/17. – 70/21.

-
- Zakon o trgovini, NN 87/08. – 32/20.

Poljoprivrednik:

- je fizička ili pravna osoba ili skupina fizičkih ili pravnih osoba koja obavlja poljoprivrednu djelatnost na području RH, a obuhvaća organizacijske oblike:
 - obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo (OPG)
 - samoopkrbno poljoprivredno gospodarstvo (SOPG)
 - obrt registriran za obavljanje poljoprivredne djelatnosti
 - trgovačko društvo ili
 - zadruga registrirana za obavljanje poljoprivredne djelatnosti te
 - druga pravna osoba

Poljoprivrednici prema organizacijskom obliku

- stanje na dan 30. lipnja 2019.

Organizacijski oblik	Broj registriranih poljop. gospodarstava	Udio u ukupnom broju poljoprivrednih gospodarstava
OPG	164.914	96,7 %
Obrt	2.226	1,3 %
Zadruga	359	0,2 %
Trgovačko društvo	2.809	1,6 %
Ostali	203	0,1 %
Ukupno	170.511	100,0 %
Izvor:	Ag. za plaćanje u poljop..	

Status OPG-a

- status se određuje pri upisu ovisno o pretežitom udjelu glavne odnosno dopunske djelatnosti
- ovisno o ekonomskoj veličini poljoprivrednog gospodarstva (EVPG) OPG se upisuje u
 - **Upisnik SOPG-a**
 - **ili Upisnik OPG-a**
- OPG se upisuje kao:
 - OPG za proizvodnju
 - OPG za proizvodnju i preradu
 - OPG za proizvodnju i usluge
 - OPG za proizvodnju, preradu i usluge

- **Osnovna djelatnosti**

- Poljoprivredna djelatnost – bilinogojstvo, stočarstvo i s njima povezane uslužne djelatnosti

- **Dopunske djelatnosti na OPG-u** (proizvodne i uslužne djelatnosti povezane s poljoprivredom) :

- proizvodnja poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda na OPG-u (od sirovina iz vlastite proizvodnje uz kupnju dijela sirovina od drugih poljoprivrednih gospodarstava...)
 - alkoholna pića, vino, likeri, rakije
 - prerada mlijeka, mesa, sirupi, sokovi, džemovi, pekmez, kruh, kolači, tjestenina, itd.
- proizvodnja neprehrambenih proizvoda i predmeta opće uporabe na OPG-u
- pružanje ugostiteljskih, turističkih i ostalih usluga na OPG-u

Vrste upisnika

- Prema Zakonu o poljoprivredi i Zakonu o OPG-u

SOPG
ili OPG

SOPG → UPISNIK POLJOPRIVREDNIKA

- ek. snaga < 3.000 € i nije porezni obveznik

-

OPG → UPISNIK OPG-A

- ek. snaga > 3.000 € i/ili je u porezni obveznik

-

OPG/SOPG - razlike u poreznom statusu

OPG - NIJE POREZNI OBVEZNIK (NIJE UPISAN U REGISTAR POREZNIH OBVEZNIKA -RPO)

OPG koji ostvaruje prihode od prodaje vlastitih poljoprivrednih proizvoda (VPP) u neprerađenom stanju

- Ako im naplaćeni primici od prodaje neprerađenih VPP u godini ne prelaze **80.500 kn**
- uključivo i primitke od potpore i poticaja za proizvodnju neprerađenih VPP (osim potpore za nabavu dugotrajne imovine → razgraničenje prema obračunu amortizacija)

OBEZA PLAĆANJA DOPRINOSA:

- mirovinsko osiguranje - dobrovoljno
- zdravstveno osiguranje – obvezno ako nema drugu osnovu osiguranja (isto se odnosi na nositelja i člana OPG-a)

OPG – UPISAN U RPO (OBVEZNIK POREZA NA DOHODAK ili DOBIT)

Porezni je obveznik ako ostvaruje primitke od prodaje

- prerađenih poljoprivrednih proizvoda (maslinovo ulje, bućino ulje, vino, rakija, pekmez, mesne prerađevine, sir...) – bez obzira na visinu primitaka
- ima drugu dopunsku djelatnost – bez obzira na visinu primitaka
- VPP u neprerađenom stanju iznad 80.500 kn

porez na dohodak može plaćati

- u paušalnom iznosu - ako primici nisu prešli 300.000 kn
- ili temeljem podataka iz poslovnih knjiga

obveznik plaćanja doprinosa

- ako je poljoprivreda jedino ili glavno zanimanje – obvezno osiguranje po osnovi poljoprivrede (isto za nositelja i člana OPG-a)
- ako je poljoprivreda druga djelatnost (obavlja se uz radni odnos ili obrt) – doprinosi se plaćaju prema visini ostvarenog dohotka ili paušalno (umirovljenik ne plaća doprinose ako je paušalista)

OPG OBVEZNIK POREZA NA DOHODAK

Plaćanje poreza na dohodak i poslovne knjige

- → do određenog iznosa primitaka – mogućnost biranja načina plaćanja poreza na dohodak
 - **primici OPG-a:**
 - **do 80.500 kuna** nije obveznik poreza na dohodak (izuzimanje od oporezivanja do ovoga iznosa odnosi se samo ako OPG prodaje neprerađene VPP)
 - **ako je upisan u RPO – za primitke do 300.000 kuna** porez na dohodak može plaćati u paušalnom iznosu
 - vodi evidenciju samo na Obrascu KPR (Knjiga prometa – upisuje sav promet, gotovinski i negotovinski, dnevno ažurno)
 - **iznad 300.000 kuna** dohodak obvezno utvrđuje temeljem podataka iz poslovnih knjiga
 - knjige: KPI, Obrazac DI, Obrazac TO, Knjiga prometa za naplatu u gotovini
 - obvezan ulazak u sustav PDV-a **tijekom godine odnosno od 1.1. sljedeće godine**
 - još i Knjige U-RA i I-RA i druge PDV evidencije
-

OPG obveznik poreza na dohodak

- OPG nije obveznik poreza na dohodak ako ostvaruje primitke do 80.500 kn i to samo od:
 - prodaje neprerađenih VPP uključivo i
 - primitke od potpore/poticaje za proizvodnju neprerađenih VPP
- propisano čl. 29. Zakon o porezu na dohodak
 - „(3) Djelatnost poljoprivrede i šumarstva obuhvaća korištenje prirodnih bogatstava zemlje i prodaju, odnosno zamjenu od tih djelatnosti dobivenih proizvoda u neprerađenom stanju. Fizičke osobe su po osnovi djelatnosti poljoprivrede i šumarstva obveznici poreza na dohodak, ako su: po toj osnovi obveznici PDV-a prema posebnom zakonu ili ako po toj osnovi u poreznom razdoblju ostvare ukupni godišnji primitak veći od 80.500,00 kuna.”

Međutim, ako se radi o prodaji **VPP u prerađenom stanju** (npr. maslinovo ulje, sokovi, vino, pekmez) ili o primicima od druge dopunske djelatnosti → OPG je obveznik poreza na dohodak bez obzira na visinu primitaka

Mišljenje MF (izvadak iz mišljenja)

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO FINANCIJA
POREZNA UPRAVA
SREDIŠNJI URED

KLASA: 410-01/21-01/603
URBROJ: 513-07-21-01-21-3

Zagreb, 15. lipnja 2021.

**POREZNA UPRAVA
PODRUČNI URED ZAGREB**

U slučaju iz upita, budući da se radi o prodaji prerađenog proizvoda (maslinovog ulja), porezni obveznici koji obavljaju djelatnost poljoprivrede i šumarstva, a koja obuhvaća prodaju odnosno zamjenu od tih djelatnosti dobivenih proizvoda u prerađenom stanju, su se dužni upisati u RPO, te postati obveznici utvrđivanja i plaćanja poreza na dohodak po toj osnovi bez obzira na visinu ostvarenog godišnjeg primitka.

Kako se utvrđuju primici OPG-a

- **primici** → sva dobra (novac, stvari, materijalna prava, usluge i drugo) koja su poreznom obvezniku pritekla u poreznom razdoblju primjenom načela blagajne (od 1.1. do 31.12.)
- uključivo i potpore (sredstva iz fondova EU, državne potpore, potpore lokalne zajednice, osim potpora za ublažavanje posebnih okolnosti propisanih OPZ-om (COVID 19 potpore))
- **iznimno:**
 - ne primjenjuje se načelo blagajne u slučaju kada se iz sredstava potpore nabavlja dugotrajna imovine
 - u ovom slučaju primitak od potpore iskazuje se:
 - za dugotrajnu imovinu **koja podliježe amortizaciji** u visini obračunane amortizacije te imovine u istom poreznom razdoblju (čl. 31. st. 7. Zakona o porezu na dohodak)
 - za dugotrajnu imovinu **koja ne podliježe amortizaciji** (npr. zemljište) u poreznom razdoblju u kojem je imovina prodana, uništena ili na drugi način otuđena (čl. 34. st. 9. Pravilnika o porezu na dohodak)
 - **Važno:** prema mišljenju MF, 20.3.2018. – razgraničenje primitaka po osnovu potpore za dugotrajnu imovinu primjenjuje se i kod OPG-a paušaliste (primitak u visini pretpostavljenog iznosa amortizacije za određeno razdoblje)

-
- o primljenim državnim potporama (uključivo i potporu iz programa EU) i poticajima za nabavu dugotrajne imovine i iznosima obračunate amortizacije **porezni obveznici moraju osigurati posebnu evidenciju i to:**
 - evidencija o primljenim potporama
 - evidencija o nabavi i stavljanju u upotrebu dugotrajne imovine te
 - o obračunanoj amortizaciji i
 - iskazanom prihodu u visini obračunane amortizacije

Primjer: Potpora za nabavu DI

- **Primjer: a) nabava financirana iz potpore u ukupnom iznosu**
 - u V. mjesecu 2020. nabavljen je traktor nabavne vrijednosti 100.000 kn i u istom mjesecu stavljen u upotrebu
 - ukupna nabavna vrijednost traktora financirana je iz potpore koja je OPG-u doznačena u travnju 2020. g.
 - potpora se iskazuje kao primitak u razdoblju obračuna amortizacije i u visini koja se odnosi na dio koji se financira iz potpore
- npr.
 - nabavna vrijednost traktora 100.000 kn
 - stopa amortizacije 25% (4 godine) = iznos otpisa 25.000 godišnje
 - financirano iz potpore pa se iskazuje primitak u visini 25.000 kn kroz razdoblje obračuna amortizacije do isteka amortizacijskog vijeka
 - u 2020 g. treba iskazati primitak u iznosu 12.500
 - (amortizacija za 2020. godinu $25.000/12 \times 6$ mjeseca = 12.500 kn)
 - u 2021. g. 25.000 itd. do isteka amortizacijskog vijeka

• **Primjer: b) nabava financirana dijelom iz potpore, a dijelom iz vlastitih sredstava**

- u listopadu 2020. nabavljen je traktor nabavne vrijednosti 100.000 kn i u istom mjesecu stavljen u upotrebu
 - za ovu nabavu dobivena je potpore u iznosu 70.000 kn, a 30.000 kn je financirano iz vlastitih sredstava
 - potpora je doznačena u rujnu 2020. g.
 - potpora se iskazuje kao primitak u razdoblju obračuna amortizacije i u visini koja se odnosi na dio koji se financira iz sredstava potpore
- **iskazivanje primitaka po osnovu potpore namijenjene nabavi dugotrajne imovine**
- nabavna vrijednost traktora 100.000 kn
 - stopa amortizacije 25% (4 godine) = iznos otpisa 25.000 godišnje
 - 70.000 (tj. 70 %) nabavne vrijednosti traktora financirano iz potpore pa se 70% amortizacije iskazuje kao primitak kroz razdoblje obračuna amortizacije
 - za 2020. godinu amortizacija se obračunava samo za dva mjeseca (traktor stavljen u upotrebu u listopadu/2020).
 - amortizacija za 2020 g. $25.000/12 \times 2$ mjeseca = 4.167 kn od čega se 70% odnosi na financiranje iz potpore pa se iskazuje primitak u iznosu 2.917 kn
 - amortizacija za 2021. g. 25.000 kn, 70% se odnosi na financiranje iz potpore pa se iskazuje primitak u iznosu 17.500 kn itd.... do isteka amortizacijskog vijeka

OPG plaća paušalni porez na dohodak (5 razina)

OSTVARENI UKUPNI PRIMICI	GODIŠNJA POREZNA OSNOVICA	GODIŠNJI PAUŠALNI POREZ NA DOHODAK <i>stopa 10% od 1.1.2021.</i>	MJESEČNI PAUŠALNI POREZ NA DOHODAK (BEZ PRIREZA)
od 0,00 do 85.000,00	12.750,00	1.275,00	106,25
od 85.000,01 do 115.000,00	17.250,00	1.725,00	143,75
od 115.000,01 do 149.500,00	22.425,00	2.242,50	186,87
od 149.500,01 do 230.000,00	34.500,00	3.450,00	287,50
od 230.000,01 do 300.000,00	45.000,00	4.500,00	375,00

-
- Godišnji paušalni porez na dohodak Porezna uprava utvrđuje rješenjem
 - Plaća se tromjesečno – do posljednjeg dana svakog tromjesečja
 - **Olakšica**
 - **25% godišnjeg paušalnog poreza** – za djelatnost na potpomognutom području I. skupine i području Grada Vukovara te otocima prve skupine
 - npr.
 - na području I. skupine za prihode do 85.000 kn godišnja obveza poreza na dohodak je 318,75 kn (1.275 x 0,25)

Obrazac PO-SD - Izvješće o paušalnom dohotku od samostalnih djelatnosti

- na temelju iskazanih podataka o prometu iz Obrasca Knjiga prometa, najkasnije **petnaest (15) dana po isteku kalendarske** godine OPG treba Poreznoj upravi podnijeti **izvješće** o paušalnom dohotku od poljoprivrede i uplaćenom paušalnom porezu i prirezu poreza na dohodak na Obrascu PO SD
- tj. do 15. siječnja 2022. za ostvarene primitke u 2021.g. prethodnu

Obveze za porez na dohodak OPG-a koji vodi poslovne knjige

GODIŠNJA POREZNA OSNOVICA	STOPA
Za ostvareni dohodak do 360.000 kn	20% + prirez
iznad 360.000 kn	30% + prirez

OPG – vodi poslovne knjige

- primici/izdaci prema novčanom načelu – sva pravila kao kod obrtnika
- nositelj OPG-a **za sebe osobno i za zaposlene u OPG-u (ali ne za članove OPG-a)** kao izdatke može evidentirati sve iznose koji su kao neoporezivi propisani za radnike kod poslodavca prema čl. 7. Pravilnika o porezu na dohodak
 - dnevnice
 - otpremnina za odlazak u mirovinu
 - jubilarne nagrade (1.500 za 10 godina poslovanja OPG-a, 2.000 za 15 godina, 2.500 za 20 godina itd.)
 - regres, božićnica (ukupno 3.000 kn)
 - nagrada za rezultate rada (5.000 kn)
 - prehrana (5.000 kn paušalno ili 12.000 kn prema računima)
 - plaćanje vrtića za djecu nositelja OPG-a ili djecu zaposlenog radnika
 - troškovi školovanja radnika ili nositelja
 - stipendija redovnim studentima i učenicima srednje škole (1.750 kn neoporezivo)
 - premije dopunskog i dodatnog zdravstveno osiguranje do 2.500 kn
 - premija dobrovoljnog mirovinskog osiguranja (do 6.000 kn godišnje)
 - itd.....

OPG OBVEZNIK POREZA NA DOBIT

Zakon o porezu na dobit

OPG može biti obveznik poreza na dobit

- dobrovoljno ili
- po sili zakona ako ostvaruje ukupan prihod veći od 7,5 mil. kn

→ Stope poreza na dobit:

- 10% - ukoliko su u poreznom razdoblju ostvareni prihodi do 7,5 mil. kn ili
- 18% - ukoliko su u poreznom razdoblju ostvareni prihodi jednaki ili veći od 7,5 mil. kn
- Obveznik poreza na dobit plaća doprinose za 2021.g. na osnovicu 10.099,10 (poduzetnička plaća)

→ Obveznik poreza na dobit koji u prethodnom poreznom razdoblju nije ostvario prihode veće od 7,5 mil. kn može poreznu osnovicu utvrditi prema novčanom načelu

- pod uvjetom da i PDV plaća prema novčanom načelu

OPG OBVEZNIK PDV-A

Registar obveznika PDV-a – obveza prijave

- Dobrovoljno - tijekom godine podnošenjem zahtjeva, obveza sljedeće tri godine
- Obvezno:
 - Ako OPG tijekom godine ostvari vrijednost isporuke dobara i usluga iznad 300.000 → obveza upisa u registar obveznika PDV-a od 1. sljedećeg mjeseca
 - vrijednost oporezivih isporuka u godini →
 - uključivo i nenaplaćene isporuke
 - bez iznosa primljenih po osnovu poticaja i potpore

Primjer:

- nositelj OPG-a ima još i obrt za ugostiteljsku djelatnost i u sustavu je PDV-a
- ako od poljoprivrede nije ostvario prihod veći od 300.000 kn – za prihod od poljoprivrede može plaćati paušalni porez na dohodak
- ali na sve obračunava PDV, ukupan promet evidentira u knjizi I-RA
- u ovom slučaju porez na dohodak plaća po dvije osnove:
 - od samostalne djelatnosti obrta – temeljem podataka iz poslovnih knjiga
 - od poljoprivrede – paušalno (ili uopće ne plaća ako je do 80.500 od neprerađenih PP)

PDV

OPG nije u sustavu PDV-a

- vrijednost oporezivih isporuka u prethodnoj godini (ili tijekom godine) manja od 300.000 kn
- za transakcije s EU – mora se registrirati za potrebe PDV-a – mora zatražiti PDV identifikacijski broj u slučaju:
 - stjecanja dobara iz druge države članice iznad praga stjecanja
 - korištenja usluga s prijenosom porezne obveze (npr. plaćanje računa Booking.comu za proviziju za iznajmljivanje apartmana)

OPG u sustavu PDV-a

- ako je vrijednost isporuka (bez potpore) u prethodnoj godini (ili tijekom godine) bila iznad 300.000 kn – obveza upisa u registar obveznika PDV-a
- na isporuke obračunava PDV
 - stope 5%, 13% ili 25%
- ima pravo na odbitak pretporeza
- PDV može plaćati prema:
 - naplaćenim naknadama
 - izdanim računima
- za transakcije s EU mora imati PDV identifikacijski broj

Nabave iz EU – obveza obračuna PDV-a

- npr. nabava dugotrajne imovine od poreznog obveznika iz druge države članice
- obveza obračuna PDV-a ovisi o tome je li OPG obveznik PDV-a
- **ako OPG nije obveznik PDV-a**
 - za vrijednost nabave dobara iz drugih država članice do 77.000 kn ne plaća PDV u RH, dobavljač će zaračunati PDV
 - iznad 77.000 kn mora zatražiti PDV identifikacijski broj, obveznik je plaćanja PDV-a na stjecanje dobara iz druge države članice
- **OPG u sustavu PDV-a**
 - treba imati PDV identifikacijski broj
 - dobavljaču se deklarira kao porezni obveznik koji plaća PDV na stjecanje dobara iz druge države članice
 - obveza obračuna PDV-a na stjecanje bez obzira na vrijednost nabave

-
- OPG u sustavu PDV-a
 - mogućnost korištenja pretporeza – nabave za potrebe djelatnosti i istovremeno za potrebe domaćinstva (npr. režijski troškovi) – mogućnost podjele pretporeza prema ključu podjele na dio za djelatnost koji se može odbiti kao pretporez

OBVEZA PLAĆANJA DOPRINOSA ZA OBVEZNA OSIGURANJA

OBVEZA PLAĆANJA DOPRINOSA OVISI O STATUSU POLJOPRIVREDNIKA

- **Poljoprivrednik upisan u Upisnik poljoprivrednika**

- Ako se djelatnost poljoprivrede obavlja kao jedina ili glavna djelatnost
 - Mirovinsko - dobrovoljno
 - Zdravstveno – obvezno ako nema drugu osnovu osiguranja

- **Poljoprivrednik upisan u Upisnik OPG-a**

- a) ako se djelatnost poljoprivrede obavlja **kao jedina ili glavna djelatnost**
 - → poljoprivrednik je obvezno osiguran kao poljoprivrednik
- b) ako se djelatnost poljoprivrede obavlja uz radni odnos, uz školovanje ili uz mirovinu
 - → osiguranje po osnovu druge djelatnosti

OBVEZNI DOPRINOSI POLJOPRIVREDNIKA ZA 2021. GODINU

a) Samostalna djelatnost poljoprivrede – poljoprivreda jedino ili glavno zanimanje

	POLJOPRIVREDNIK/osnoveca za doprinose	Mirovinski doprinos	Zdravstveni doprinos	Godišnji iznos	Obveznik obračuna	Rok plaćanja
1.	Obveznik poreza na dohodak koji vodi poslovne knjige $0,55 \times 9.181,00 = 5.049,55$	20% 1.009,91	16,5 833,18	22.117,08	Osiguranik JOPPD	do 15. u mjesecu za prethodni
Obveznici plaćanja obveznih doprinosa uključivo i osobe na redovitom školovanju						
2.	<u>Paušalista</u> $0,40 \times 9.181,00 = 3.672,40$	20% 734,48	16,5 605,95	16.085,16	Po rješenju	do 15. u mjesecu za prethodni
3.	Obveznik poreza na dobit $1,10 \times 9.181,00 = 10.099,10$	20% 2.019,82	16,5 1.666,35	44.234,04	Osiguranik JOPPD	Pri isplati poduzetničke plaće ako se ne isplaćuje do posljednjeg dana u mjesecu za prethodni
	(S)OPG – nije obveznik poreza na dohodak					
4.	upisan u Upisnik poljoprivrednika (SOPG) – NIJE obveznik poreza na dohodak $0,38 \times 9.181,00 = 3.488,78$ Osoba je mirovinski osigurana dobrovoljno , ali, ako nema drugu osnovu osiguranja obveznik je plaćanja doprinosa za zdravstveno osiguranje (osim umirovljenika)	Dobrovoljno 10% ili 5%+5% 348,88	7,5% 261,66 kn	7.326,48	Po rješenju	do 15. u mjesecu za prethodni
Iznimno osobe koje su navršile 65 godina mogu podnijeti zahtjev za oslobođenje od plaćanja doprinosa za obvezno zdravstveno osiguranje u skladu s čl. 5. Pravilnika o uvjetima za oslobođenje od plaćanja doprinosa za obvezno zdravstveno osiguranje poljoprivrednika starijih od 65 godina (Nar. nov., br. 141/13.) (ovisi o socijalnom statusu poljoprivrednika)						
5.	Upisan u Upisnik OPG-a kao nositelj ili član – NIJE obveznik poreza na dohodak $0,38 \times 9.181,00 = 3.488,78$	10% ili 5% + 5% 348,88	7,5% 261,66	7.326,48	Po rješenju	do 15. u mjesecu za prethodni
Iznimno nisu obveznici plaćanja doprinosa						
1. za mirovinsko osiguranje - osobe starija od 65 godina, osobe na redovitom školovanju i korisnici mirovine (osim korisnika invalidske mirovine zbog djelomičnog gubitka radne sposobnosti)						
2. za zdravstveno osiguranje – osobe na redovitom školovanju i korisnici mirovine						

POLJOPRIVREDA KAO DRUGA DJELATNOST

ako poljoprivrednik obavljanje djelatnost poljoprivrede **a osiguran je po drugoj osnovi:**

- po osnovi radnog odnosa
- obrta ili slobodnog zanimanja

→ Obveznik je plaćanja doprinosa po osnovu druge djelatnosti

- **a) OPG – vodi poslovne knjige**

- porez na dohodak – razlika primitaka i izdataka (KPI)
- osnovica za doprinose – ostvareni dohodak (ili dobit) utvrđen po godišnjoj poreznoj prijavi **ali najviše do 71.611,80** kn/za 2021.g.
- obveza dospijeva danom podnošenja godišnje porezne prijave (DOH obrazac) – obračun radi sam porezni obveznik (sastavlja obračunsku ispravu)

- **b) OPG – paušalista**

- → **obveza poreza i doprinosa prema razredima ovisno o ostvarenom dohotku**
- → **nositelj u mirovini ne plaća doprinose ako porez na dohodak plaća u paušalnom iznosu**

b) Poljoprivreda kao druga djelatnost (uz radni odnos, mirovinu ili obrt)

	POLJOPRIVREDNIK/osnovica za doprinose	Mirovinski	Zdravstveni	Godišnji iznos	Obveznik obračuna	Rok plaćanja
1.	Obveznik poreza na dohodak/dobit – osnovica = ostvareni dohodak/dobit utvrđen po godišnjoj poreznoj prijavi ali najviše do 71.611,80	10%	7,5%	Prema ostvarenom dohotku	Po poreznoj prijavi sam porezni obveznik sastavlja obračunsku ispravu	Danom podnošenja godišnje prijave poreza na dohodak
2	Poljoprivreda koja se obavlja uz radni odnos od koje se porez plaća u paušalnom iznosu – prema razredima ostvarenih ukupnih primitaka:	10%	7,5%		Po rješenju	15 dana od uručenja rješenja
	razredi:	<u>Mirovin.</u> godišnje	<u>zdravstv.</u> godišnje	godišnja obveza za doprinose	porez na dohodak bez prireza stopa 10% (godišnje)	godišnja obveza porez i doprinosi bez prireza
	od 0 do 85.000 – <u>osnov.</u> 12.750	1.275,00	956,25	2.231,25	1.275,00	3.506,25
	85.000 do 115.000 – <u>osnov.</u> 17.250	1.725,00	1.293,75	3.018,75	1.725,00	4.743,75
	115.000 do 149.500- <u>osnov.</u> 22.425	2.242,50	1.681,88	3.924,38	2.242,50	6.166,88
	149.500 do 230.000 – <u>osnov.</u> 34.500	3.450,00	2.587,50	6.037,50	3.450,00	9.487,50
	230.000 do 300.000 – <u>osnov.</u> 45.000	4.500,00	3.375,00	7.875,00	4.500,00	12.375,00
	Napomena: Umirovljenik nije obveznik plaćanja doprinosa ako porez plaća paušalno					

Mirovanje obveze plaćanja doprinosa

- → poljoprivrednik nije obavezan plaćati doprinose za razdoblje:
 - kada koristi bolovanje preko 42 kalendarska dana
 - ozljeda na radu od prvoga dana
 - komplikacije u trudnoći i
 - rodiljni i roditeljski dopust i dr.)
- ako osiguranik nije podmirio obvezu doprinosa – ne može ostvariti pravo na naknadu plaće, ali obveza doprinosa mu miruje

POLJOPRIVREDNICI - KORISNICI MIROVINE

- **Nisu obveznici plaćanja doprinosa**
 - ako nisu obveznici poreza na dohodak ili
 - ako porez na dohodak plaćaju u paušalnom iznosu
- **Obveznici plaćanja doprinosa**
 - ako su kao poljoprivrednici upisani u RPO
 - doprinose plaćaju kao za drugu djelatnost → osnovica je ostvareni dohodak/dobit, ali maksimalna osnovica za
2021. g. = 71.611,80 kn
 - stope: mirovinsko 10% , zdravstveno 7,5%

POLJOPRIVREDNICI - UČENICI ILI STUDENTI

- Ako učenici i studenti uz redovno školovanje obavljaju djelatnost poljoprivrede (upisan kao nositelj OPG-a), ali nisu upisani u RPO
 - Ne stječu status osiguranika i ne plaćaju doprinose
- međutim, ako je učenik/student od djelatnosti poljoprivrede **porezni obveznik** (bilo da porez na dohodak plaća u paušalnom iznosu ili na temelju poslovnih knjiga), **tada je obveznik plaćanja doprinosa**

OSIGURANJE OSOBA KOJE SU UPISANE KAO ČLANOVI OPG-A

OSOBE UPISANE KAO ČLANOVI OPG-A

- obvezno osigurani ako nisu osigurani po drugoj osnovi
 - (ako je član OPG-a umirovljenik ili osoba na redovnom školovanju – nema obveze osiguranja)
- obveza plaćanje doprinosa
 - kao za poljoprivrednika koji nije porezni obveznik
 - najniža osnovica
 - za 2021. g. → 3.488,78 mjesečno
 - stope 10% i 7,5%
- članovi OPG-a upisani u upisnik mogu s nositeljem OPG-a sklopiti ugovor o radu (= tada su osigurani kroz radni odnos)

PRODAJA VLASTITIH POLJOPRIVREDNIH PROIZVODA OPG-A

Poljoprivredni proizvodi

- Važna definicija poljoprivrednih proizvoda
 - **prema Zakonu o poljoprivredi**
 - proizvodi bilinogojstva i stočarstva te proizvodi prvog stupnja njihove prerade
 - Popis PP – Prilog 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije
 - prerađeni poljoprivredni proizvodi - proizvodi dobiveni preradom poljoprivrednih proizvoda - prema Prilogu II. Uredbe (EU) br. 510/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014.
 - definicija važna zbog propisa o izdavanju računa i fiskalizaciji
 - **prema čl. 29. Zakonu o porezu na dohodak**
 - izuzeto od oporezivanja do 80.500 kn samo prodaja poljop. proizvoda u neprerađenom stanju

Evidencija o proizvodnji i prodaji vlastitih poljoprivrednih proizvoda (VPP)

- OPG mora voditi Evidenciju o poljoprivrednoj proizvodnji i prodaji VPP :
 - → prema Pravilniku o upisniku OPG-a ili
 - → prema Pravilniku o upisniku poljoprivrednika
- Evidencija se vodi bez obzira je li poljoprivrednik obveznik poreza na dohodak, i bez obzira vodi li knjige ili je paušalista
- nositelj OPG-a popunjava propisani obrazac putem AGRONET-a najkasnije do 15. svibnja tekuće godine za proizvodnju i prodaju u prethodnoj godini prema uputama za vođenje evidencije koje objavljuje Agencija za plaćanje
- evidencija se mora čuvati najmanje dvije godine

-
- evidencija se vodi svaki dan tijekom kojeg je OPG imao prodaju VPP
 - dnevna evidencija vodi se u pisanom ili elektroničkom obliku u skladu s propisima kojim se uređuje područje trgovine
 - Zakon o trgovini, čl. 16. – nositelj OPG-a kao trgovac mora na prodajnom mjestu osigurati podatke o zaduženju i razduženju maloprodajnog mjesta, npr. u obliku knjige popisa (trgovačka knjiga)

Primjer:

Evidencija o poljoprivrednoj proizvodnji i prodaji vlastitih poljoprivrednih proizvoda za 2021. godinu

Vrsta proizvoda	proizvodni okvir	količina proizvodnje u kg/l/kom	količina prodanih proizvoda u kg/l/kom
Krumpir	2 ha	5.000 kg	4.890 kg
cikla	1 ha	500 kg	490 kg
mrkva	0,3 ha	450 kg	450 kg
kravlje mlijeko	20 komada	5.000 lit	5.000 lit

Evidencija o prodaji VPP

1. evidencija propisana Pravilnikom o upisniku OPG-a ili Pravilnikom o upisniku poljoprivrednika (količine)

2. evidencija propisana Zakonom o trgovini (vrijednosti)

- nositelj ili član OPG-a smatra se trgovcem kada VPP prodaje na malo izvan prodavaonica (na štandovima, klupama na tržnicama na malo, sajmovima, izložbama, u proizvodnim objektima OPG-a)
- čl. 16. Zakona o trgovini
 - OPG kao trgovac mora nadležnom inspektoru osigurati podatke o stanju robe u prodajnom objektu na temelju isprava iz kojih se može spoznati poslovni događaj
 - isprave o robi u prodajnom objektu moraju imati osobito podatke o:
 - imenu ili nazivu dobavljača
 - broju isprave o zaduženju i razduženju robe
 - nazivu, mjernoj jedinici i količini robe
 - prodajnoj cijeni robe
 - promjeni prodajne cijene robe

Računi OPG-a

- **Sadržaj računa**

- OPG obveznik poreza na dohodak (paušalista ili vodi poslovne knjige)
- propisan Zakonom o PDV-u (čl. 79)
- ako nije u sustavu PDV-a, napomena na *računu* „*Oslobodeno PDV-a temeljem čl. 90. Zakona o PDV-u*”

- **Obveza izdavanja eRačuna**

- OPG kao dobavljač u postupku javne nabave – kupcima koji su obveznici javne nabave (škole, dječji vrtići, bolnice i dr. kupci iz područja javnog sektora) mora izdati eRačun prema Zakonu o elektroničkom izdavanju računa u javnoj nabavi (Nar. nov., br. 94/18.)

Izuzete od obveze izdavanja računa

- članak 64. Općeg poreznog zakona, NN 115/16. – 42/20.
 -računi se **ne moraju** ispostavljati ako se vlastiti poljoprivredni proizvodi proizvedeni na vlastitom OPG-u **izravno prodaju krajnjem potrošaču** u:
 - proizvodnim objektima seljačkih ili obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava
 - ako se prodaja vlastitih poljoprivrednih proizvoda obavlja na tržnicama i otvorenim prostorima
 - **ali** kod prodaje u okviru trgovačkih centara i sl. zatvorenih prostora – propisana je obveza izdavanja računa i obveza fiskalizacije
- Prodajom na tržnicama i otvorenim prostorima smatra se isključivo prodaja VPP krajnjem potrošaču koja se obavlja na neki od sljedećih načina:
 - na štandovima i klupama na tržnicama na malo
 - na štandovima i klupama izvan tržnica na malo

OPG obveznik poreza na dohodak - obveznik fiskalizacije

- čl. 5. Zakona o fiskalizaciji u prometu gotovinom (NN 133/12. – 138/20.)
- OPG nije obveznik fiskalizacije u slučaju prodaje VPP:
 - izravno krajnjem potrošaču u proizvodnim objektima OPG-a
 - na štandovima i klupama na tržnicama na malo
 - na štandovima i klupama izvan tržnica na malo i otvorenim prostorima
- Za ostali promet obveza fiskalizacije (uključivo i OPG paušalista) osim u slučaju kada nema obveze izdavanja računa
- Ako je **prodaja putem interneta** – obveza izdavanja računa i fiskalizacije (ako je naplata gotovinom uključivo i kartice, ako je naplata pouzećem nema obveze fiskalizacije)

-
- OPG kao obveznik fiskalizacije
 - obvezan je izdavati račun putem naplatnog uređaja
 - prijaviti poslovne prostore
 - izraditi interni akt o načinu izdavanja računa

Poljoprivredni proizvodi - trošarinski proizvodi

- Proizvodnja vina, rakije, likera = dopunska djelatnost
- Upis u upisnik destilatera (Ministarstvo poljoprivrede)
- Registracija objekta koji obavlja djelatnost s hranom
- Upis u registar trošarinskih obveznika (Carinska uprava)
 - **izvan sustava odgode** - plaćanje trošarine u trenutku proizvodnje trošarinskih proizvoda
 - **u sustavu odgode** – plaćanje trošarine u trenutku otpreme trošarinskih proizvoda iz trošarinskog skladišta
 - obveza dostavljanja izvješća Carinskom uredu (mjesečno izvješće MI-AL)
 - obveza označavanja proizvoda markicama MF za pakiranja od 0,25 do 5,0 litara (osim vina koje se označava na način kako je to propisano Zakonom o vinu)

WEB PRODAJA KUPCIMA U DRUGIM DRŽAVAMA ČLANICAMA

Prodaja na daljinu (web tržišta)

- prodaja na daljinu krajnjim kupcima (B2C) – sklapanje ugovora bez fizičke prisutnosti kupca – ugovori sklopljeni putem interneta, telefonski, e-poštom, faksom ili poštom → ugovori sklopljeni s kupcem izvan poslovnih prostora
- Prodaja kupcima krajnjim potrošačima:
 - U zemlji – tuzemna isporuka
 - U treće zemlje – izvoz
 - Unutar EU
 - isporuka do praga od 10.00 € (77.000 kn) oporeziva u zemlji porijekla (u RH)
 - nakon prelaska praga isporuke
 - oporeziva u zemlji odredišta (primatelja)
 - Primjena posebnog postupka oporezivanja – obračun PDV-a na jednom mjestu (One Stop Shop) ili
 - Registracija u državi članici države otpreme

Primjer: Isporuka na daljinu krajnjim potrošačima unutar EU

- OPG – prodaje poljoprivredne proizvode kupcima na malo koji to naručuju iz Slovenije, Italije, Austrije itd.... → **isporuka na daljinu**
- Radi se o prodaji na daljinu – OPG robu otprema u drugu državu članicu prema narudžbi kupca
 - vrijednost isporuke krajnjim kupcima u druge DČ do vrijednosti 77.000 (ukupno na području svih DČ):
 - obračun Hrvatskoj PDV-a ili ako se radi o OPG-u koji nije u sustavu PDV-a – oslobođeno je PDV-a (oporezivo prema mjestu početka otpreme)
 - nakon što se prijeđe prag od 77.000 kn - oporezivo u državama odredišta pa se OPG treba registrirati u pojedinim državama potrošnje ili može primijeniti posebni postupak oporezivanja primjenom obračuna PDV-a po sistemu One Stop Shop – primjenjuju se stope države potrošnje

Prodaja VPP – unutar EU (npr. maslinovo ulje)

- **OPG nije obveznik PDV-a**

- Prodaja pravnoj osobi – izdaje se račun s napomenom „Oslobođeno PDV-a prema čl. 90. Zakona o PDV-u”
- Pravna osoba u EU – nema obveze obračuna PDV-a jer je nabava od „malog poreznog obveznika”
- **Prodaja fizičkoj osobi**
 - do praga isporuke od 77.000 kn oslobođeno PDV-a prema čl. 90. ZPDV-u, nakon prelaska tog praga (ukupan promet unutar EU) obračun PDV-a države potrošnje prema sistemu One Stop Shop

- **OPG obveznik PDV-a**

- OPG mora imati PDV ID
- mora zatražiti PDV ID kupca iz druge DČ
- Napomena na računu „oslobođeno PDV-a prema čl. 41. Zakona o PDV-u”
- Evidencija u Zbirnoj prijavi
- **Prodaja fizičkoj osobi**
 - Obračunava se hrvatski PDV do praga isporuke od 77.000 kn (ukupan promet unutar EU), nakon prelaska tog praga obračun PDV-a države potrošnje prema sistemu One Stop Shop

UGOSTITELJSKE I TURISTIČKE USLUGE NA OPG-U

Porezne obveze OPG-a kod pružanja ugostiteljskih i turističkih usluga

- Pružanje turističkih i ugostiteljskih usluga u seljačkom domaćinstvu smatra se samostalnom djelatnošću izjednačenom s obrtom
 - obveza upisa u RPO u roku 8 dana od dana početka obavljanja djelatnosti
 - dohodak se utvrđuje
 - paušalno (prihodi do 300.000) ili
 - kao razlika između primitaka i izdataka nastalih u poreznom razdoblju na temelju poslovnih knjiga
- Iznimno ako domaćinstvo pruža samo usluge smještaja u sobama, apartmanima ili u kampovima bez pružanja usluga prehrane
 - radi se o pružanju ugostiteljskih usluga u domaćinstvu
 - oporezuje se kao dohodak od imovine
 - može se oporezivati paušalno prema Pravilniku o paušalnom oporezivanju djelatnosti iznajmljivanja i organiziranja smještaja u turizmu (NN 1/19., 1/20. i 1/21.) – po krevetu ili smještajnoj jedinici
 - visinu paušalnog poreza utvrđuje grad/općina – ne može iznositi manje od 150 niti više od 1.500 (ako JLS ne utvrdi iznos – 750 kn/krevetu)
 - samo ako nije obveznik PDV-a po osnovu najma....

Rješenje o odobrenju

- **pružanje ugostiteljskih usluga na OPG-u**
 - čl. 39. Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti – Rješenje o odobrenju za pružanje ugostiteljskih usluga na OPG-u
 - oporezivanje kao dohodak od djelatnosti
 - paušalno ovisno o razredima ostvarenih primitaka (prag 300.000 kn)
 - temeljem podataka iz poslovnih knjiga
 - obveza izdavanja računa i obveza fiskalizacije
- **pružanje ugostiteljskih usluga u domaćinstvu**
 - čl. 30 Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti Rješenje o odobrenju za pružanje ugostiteljskih usluga u domaćinstvu
 - oporezivanje kao dohodak od imovine
 - paušalno po krevetu (prag 300.000 kn)
 - temeljem podataka iz poslovnih knjiga
 - obveza izdavanja računa - nema obveze fiskalizacije

HVALA NA POZORNOSTI
